

Mottagare: Infrastruktur-departementet, Enheten för digitalisering
Dnr: I2020/03091

Remissyttrande till Infrastrukturdepartementet gällande förslag på förändringar i befordringskravet i postförordningen

Bakgrund

Infrastrukturdepartementet kom den 1 december med en promemoria med förslag på hur befordringskravet för postförsändelser bör förändras för att det ska finnas en samhällsomfattande posttjänst av god kvalitet i hela landet. Promemorian remitteras mot bakgrund av det behov av åtgärder som följer av utvecklingen på postmarknaden med ökad digitalisering och Postnords prognoser om framtiden (I2019/02461). Infrastrukturdepartementet vill ha synpunkter på remissens förslag att befordringstiden ska ändras på så sätt att minst 85 procent av de inrikes brev som lämnas in för tvådagarsbefordran ska ha delats ut inom två arbetsdagar, oavsett var i landet breven har lämnats in. Minst 97 procent av breven ska ha delats ut inom fyra påföljande arbetsdagar.

Region Norrbottens synpunkter

Region Norrbotten anser att statliga myndigheter, kommuner och regioner, genom sin myndighetsutövning och verksamhet, har ett stort ansvar för att ha korta kontaktvägar även med de invånare som saknar möjlighet att använda digitala lösningar. Äldre personer kommer att ha ett fortsatt behov av att skicka och ta emot fysiska brev. Detta med hänsyn till att tillgång och kunskap om digitala alternativ många gånger är lägre hos äldre personer jämfört med befolkningen i stort. För dessa kan förslaget få negativa konsekvenser i de fall där det av sekretesskäl, eller avsaknad av möjligheter till digital kommunikation, gör det nödvändigt att kommunicera via brev.

Region Norrbotten anser även att förslaget kan innebära att Norrbotten som län drabbas särskilt hårt då länets befolkning utgör 2,5 procent av landets befolkning och förslaget innebär att 3 procent av befolkningen kan få vänta mer än fyra dagar på postbefordran.

En förlängd befordringstid av postförsändelser kan få allvarliga konsekvenser, till exempel vid kommunikation kring läkemedel eller uppmaning om att söka vård igen om detta krävs. Vissa patientgrupper är dessutom särskilt utsatta om information fördröjs mellan hälso- och sjukvårdens aktörer.

Det kan handla om patienter med cancersjukdom, multisjuka äldre och personer med samsjuklighet, och då särskilt psykisk ohälsa i kombination med somatisk sjukdom eller missbruk. Snabb och tillförlitlig kommunikation och informationsöverföring via brev är därför av största vikt för många patienter.

Vid en förändring av befordringskravet kommer många användare som skickar och/eller tar emot brev att uppleva att det nya kvalitetskravet inte innebär en lika bra posttjänst som tidigare, och då speciellt de 3 procent av befolkningen som kan få vänta upp till mer än fyra dagar för att få en postförsändelse.

I dag när en stor del av befolkningen använder internet är det lätt att göra misstaget att betrakta svenskarna som ett helt och hållet uppkopplat folk. Så är dock inte fallet i Norrbottens glesbygd som ofta har en åldrande befolkning, och där andelen hushåll med fast uppkoppling är lägst i hela landet (ca 28 procent). Det innebär att bredbandsinfrastrukturen idag inte är tillräcklig för att ersätta fysiska meddelanden.

Även på grund av ökad e-handel, och dess behov av leveranser, blir snabb postbefordran allt mer viktig för glesbygden. Jämfört med städerna, där utmaningen är att minska trafik och trängsel, saknas det ofta transportmöjligheter i glesbygder. Med allt färre utlämningsställen kräver därför upphämtning av paket ofta långa resor, ibland till olika orter.

För de som inte är bosatta i en centralort skulle ett genomförande av förslaget kunna resultera i följande:

- Längre svarstider på meddelande från såväl myndigheter som hälso- och sjukvården till de som inte använder eller har tillgång till digitala tjänster.
- Sämre samhällsservice, och då speciellt för de som bor i glesbygd
- Försämrade paketleveranser till såväl privatpersoner som företag

Sammantaget gör detta att Region Norrbotten inte ställer sig bakom de föreslagna förändringarna i postförordningen (2010:1 049).